

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
ΒΟΥΛΕΥΤΡΙΑ Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Αθήνα, 19.10.2026

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος & Ενέργειας
 - Εσωτερικών
- Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Στοχοποίηση και απειλές κατά δημόσιων λειτουργιών των ΥΔΟΜ, θεσμικά κενά στον πολεοδομικό σχεδιασμό της Δυτικής Μάνης και αντιφάσεις στην πολεοδομική πολιτική

Τις τελευταίες ημέρες είδαν το φως της δημοσιότητας σοβαρές καταγγελίες για τη στοχοποίηση, τον εκφοβισμό, τις ευθείες απειλές κατά της ζωής και την προσβολή της αξιοπρέπειας της Διευθύντριας της Υπηρεσίας Δόμησης (ΥΔΟΜ) Καλαμάτας, κ. Σταυρούλας Αγρίου. Οι απειλές αυτές συνδέονται με τον τρόπο που η υπηρεσία χειρίζεται συγκεκριμένες υποθέσεις δόμησης στη Δυτική Μάνη. Η υπόθεση έχει τεθεί υπό διερεύνηση από τις αρμόδιες αρχές.

Το εν λόγω περιστατικό κρίνεται εξαιρετικά σοβαρό, αφού αναδεικνύει τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν δημόσιοι λειτουργοί όταν ασκούν τα καθήκοντά τους, υπό συνθήκες πιέσεων και εκφοβισμού, με σκοπό την επιβολή συγκεκριμένων επιλογών και συμφερόντων.

Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό ότι δημόσιοι υπάλληλοι που καλούνται να εφαρμόσουν τη νομοθεσία και να προστατεύσουν τη νομιμότητα, το περιβάλλον και το δημόσιο χώρο βρίσκονται αντιμέτωποι με απειλές κατά της ζωής τους. Η προστασία των δημόσιων λειτουργιών από τέτοιες πρακτικές αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας και αναγκαία προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της διοίκησης και την προστασία του κράτους δικαίου.

Απαιτείται, συνεπώς, η άμεση και σε βάθος διερεύνηση της υπόθεσης από την Ελληνική Αστυνομία και τις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές, ο εντοπισμός των υπευθύνων και η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της κ. Σταυρούλας Αγρίου, της οικογένειάς της και των εργαζομένων της υπηρεσίας που ενδέχεται να κινδυνεύουν. Παράλληλα, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η υπηρεσία θα συνεχίσει να ασκεί απρόσκοπτα τα καθήκοντά της, χωρίς εκφοβισμό ή παρεμβάσεις.

Το Υπουργείο Εσωτερικών οφείλει, από την πλευρά του, να μεριμνήσει για την ουσιαστική υποστήριξη των ΥΔΟΜ και των εργαζομένων τους, ώστε οι ευθύνες της κεντρικής διοίκησης να μην μετακυλίνουν στις περιφερειακές υπηρεσίες, ιδίως όταν αυτές καλούνται να διαχειριστούν σύνθετα πολεοδομικά ζητήματα χωρίς σαφείς οδηγίες και επαρκή θεσμική κάλυψη. Η στελέχωση, η διοικητική υποστήριξη και η προστασία των υπαλλήλων που ασκούν δημόσια καθήκοντα είναι κρίσιμες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας.

Τη μεγαλύτερη όμως ευθύνη γι' αυτή την αδιανόητη για ένα κράτος δικαίου εξέλιξη φέρει το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ), καθώς η συγκεκριμένη υπόθεση αναδεικνύει σοβαρές εκκρεμότητες ως προς το πολεοδομικό καθεστώς της Δυτικής Μάνης.

Ειδικότερα, η υπόθεση αφορά τη δόμηση στη ζώνη των 800 μέτρων γύρω από τους «στάσιμους» οικισμούς της περιοχής. Το Προεδρικό Διάταγμα του 1982 προέβλεπε ειδικούς όρους δόμησης, ενώ, σύμφωνα με την ανακοίνωση του Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ), η ΥΔΟΜ Καλαμάτας έχει απευθύνει επανειλημμένα ερωτήματα προς το ΥΠΕΝ, ζητώντας διευκρινίσεις για την εφαρμογή του εν λόγω διατάγματος, σε συνδυασμό με τις νεότερες νομοθετικές διατάξεις και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) για την εκτός σχεδίου δόμηση. Η ανακοίνωση τονίζει ότι δεν έχουν δοθεί οι αναγκαίες σαφείς και εφαρμόσιμες απαντήσεις από πλευράς ΥΠΕΝ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι την ίδια στιγμή που η Διευθύντρια ΥΔΟΜ Καλαμάτας δέχεται ευθείες απειλές για τη ζωή της, 47 προϊστάμενοι ΥΔΟΜ παραπέμπονται στον εισαγγελέα, σύμφωνα με το Πόρισμα της Αρχής Διαφάνειας, επειδή έδιναν άδειες σε εκτός σχεδίου περιοχές.

Η παρατεταμένη αυτή αβεβαιότητα δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας, επιβαρύνει τις αρμόδιες υπηρεσίες και αφήνει κρίσιμα ζητήματα να αντιμετωπίζονται σε επίπεδο μεμονωμένων διοικητικών αποφάσεων. Την ίδια στιγμή, οι υπάλληλοι που καλούνται να εφαρμόσουν το ισχύον πλαίσιο βρίσκονται εκτεθειμένοι σε πιέσεις, ενώ οι πολίτες και οι επαγγελματίες αντιμετωπίζουν ανασφάλεια ως προς τους εφαρμοστέους κανόνες.

Το πρόβλημα επιτείνεται από την απουσία ολοκληρωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού στην περιοχή και την καθυστέρηση του υπό εκπόνηση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) του Μεσσηνιακού Κόλπου, στο οποίο περιλαμβάνεται η Δυτική Μάνη. Όπως επισημαίνει ο ΣΕΠΟΧ, οι επί δεκαετίες προσπάθειες προώθησης πολεοδομικών μελετών δεν έχουν οδηγήσει στη θεσμοθέτηση ολοκληρωμένου σχεδιασμού, ενώ η καθυστέρηση των νέων σχεδίων αφήνει περιθώρια δημιουργίας τετελεσμένων στον χώρο, πριν ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός που θα έπρεπε να καθορίζει με σαφήνεια τους όρους ανάπτυξης και προστασίας της περιοχής.

Η περίπτωση της Δυτικής Μάνης δεν μπορεί να εξεταστεί αποκομμένα από το ευρύτερο πρόβλημα της πολυνομίας, των αλληλεπικαλύψεων και των συχνών μεταβολών της πολεοδομικής νομοθεσίας. Οι ΥΔΟΜ σε ολόκληρη τη χώρα καλούνται να εφαρμόσουν ένα ιδιαίτερα σύνθετο και διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο, συχνά χωρίς την αναγκαία αποσαφήνιση από την κεντρική διοίκηση. Ο ΣΕΠΟΧ μιλάει χαρακτηριστικά για τις πολιτικές του ΥΠΕΝ και τον τρόπο που αυτό διαχειρίζεται τα σύνθετα πολεοδομικά ζητήματα, ως «μια συνειδητή πρακτική μη αποσαφήνισης, που δημιουργεί υπέμετρες προσδοκίες στην αγορά για εκμετάλλευση της γης, ενώ ταυτόχρονα επιβαρύνει δυσανάλογα τις περιφερειακές υπηρεσίες, μετατοπίζοντας την ευθύνη από την κεντρική διοίκηση στις ΥΔΟΜ και σε μεμονωμένους υπαλλήλους – δημόσιους λειτουργούς».

Παράλληλα, ο Κώδικας Χωροταξίας και Πολεοδομίας, ο οποίος θα έπρεπε να συμβάλει στην απλοποίηση και τη συστηματοποίηση της νομοθεσίας, υπόκειται σε επανειλημμένες τροποποιήσεις, γεγονός που εντείνει τα ερωτήματα για τη σταθερότητα και τη σαφήνεια του ισχύοντος πλαισίου.

Σε κάθε περίπτωση, η Πολιτεία οφείλει να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα, τόσο τις άμεσες απειλές κατά των δημόσιων λειτουργιών, όσο και τις θεσμικές εκκρεμότητες που δυσχεραίνουν την άσκηση των καθηκόντων τους. Η διερεύνηση των απειλών και η λήψη μέτρων προστασίας δεν υποκαθιστούν την υποχρέωση της κεντρικής διοίκησης να παρέχει σαφές θεσμικό πλαίσιο, όπως και η ανάγκη

πολεοδομικής αποσαφήνισης δεν μπορεί να δικαιολογήσει ή να υποβαθμίσει οποιαδήποτε πράξη εκφοβισμού.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές για τη διερεύνηση των απειλών κατά της Διευθύντριας της ΥΔΟΜ Καλαμάτας και ποια πρόσθετα μέτρα προστασίας εξετάζονται για την ίδια, την οικογένειά της και τους εργαζομένους της υπηρεσίας, εφόσον κριθούν αναγκαία;
2. Ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να ληφθούν για την ουσιαστική διοικητική και θεσμική υποστήριξη των ΥΔΟΜ της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της επαρκούς στελέχωσής τους, ώστε οι υπάλληλοι να μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους χωρίς να εκτίθενται δυσανάλογα σε πιέσεις και εκφοβισμό εξαιτίας κενών ή ασάφειας του θεσμικού πλαισίου;
3. Σε ποιες άμεσες ενέργειες προτίθεται να προβεί το ΥΠΕΝ για να απαντήσει με σαφήνεια και πληρότητα στα ερωτήματα που έχει υποβάλει η ΥΔΟΜ Καλαμάτας σχετικά με το καθεστώς δόμησης στη ζώνη των 800 μέτρων γύρω από τους «στάσιμους» οικισμούς της Δυτικής Μάνης, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τη σχετική νομολογία του ΣτΕ; Προτίθεται να εκδώσει συγκεκριμένες και εφαρμόσιμες οδηγίες προς τις αρμόδιες υπηρεσίες;
4. Για ποιους λόγους καθυστερεί η ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Μεσσηνιακού Κόλπου, ποιο είναι το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής του και ποια μέτρα λαμβάνονται ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία μη αναστρέψιμων τετελεσμένων πριν από την έγκριση του σχεδιασμού;
5. Πώς διασφαλίζεται η συνοχή της πολεοδομικής πολιτικής, όταν, ενώ εκπονούνται τα Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, προωθούνται παράλληλα νομοθετικές ρυθμίσεις που διευρύνουν ή μεταβάλλουν τις δυνατότητες δόμησης σε οικισμούς, εκτός σχεδίου περιοχές και περιοχές περιβαλλοντικής προστασίας; Με ποια κριτήρια αξιολογούνται οι επιπτώσεις αυτών των ρυθμίσεων στον χωρικό σχεδιασμό, στο περιβάλλον και στην ασφάλεια δικαίου;
6. Εξετάζει το ΥΠΕΝ τη δυνατότητα προσωρινών μέτρων για την αποτροπή μη αναστρέψιμων τετελεσμένων σε περιοχές έντονης πολεοδομικής πίεσης, όπως η Δυτική Μάνη, μέχρι την ολοκλήρωση του σχετικού σχεδιασμού; Αν όχι, με ποια αιτιολογία και με ποια εναλλακτικά μέτρα διασφαλίζεται η προστασία του χώρου και η συνοχή του σχεδιασμού;
7. Ποια είναι η στρατηγική του ΥΠΕΝ για την απλοποίηση, τη συστηματοποίηση και τη σταθεροποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας; Πώς αιτιολογούνται οι επανειλημμένες τροποποιήσεις του Κώδικα Χωροταξίας και Πολεοδομίας και ποια μέτρα θα ληφθούν ώστε οι ΥΔΟΜ να διαθέτουν σαφείς, συνεκτικούς και εφαρμόσιμους κανόνες;

Οι ερωτώντες Βουλευτές,

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Δρίτσας Θεόδωρος
Τσακαλώτος Ευκλείδης